

Dopisi.

Iz Sovodenj. Na dopis, priobčen v »Goriški Straži« pred par tedni v zadevi poučevanja italijanščine v naši ljudski šoli, dovoljujem opomniti sledeče: Res je, da se je priglasilo 26 otrok za poučevanje italijanščine. Res pa je tudi, da se danes tak pouk še ne vrši. S tem, da se je gotovo število starišev priglasilo, da bodo pošiljali svoje otroke k prostovoljnimi italijanskim uram, še ni rečeno, da morajo to besedo tudi držati, ker ta prijava ni obvezna.

»Domen« v Prvačini. V Prvačini obstoja vrli dramski klub. V zadnjem času je priredil že štiri predstave. Pretežno nedeljo je igral znano Jurčič-Cesnikovo narodno igro »Domen«. Ta igra zahteva precej rutiniranih igralcev, a kljub temu so splošno prvaški igralci rešili svoje težke vloge povsem častno. Posebno moramo pohvaliti gđ. Zofko Černe (Anka) in gđ. Furlani Faničo, ki je igrala jako dobro Meto. Le tu pa tam se je ta slednja izpozabila, da igra ulogo starke Mete in pokazala s svojimi mladostnimi kretnjami svoja leta. G. Budalu Josipu, ki je igral grajščaka Sovo, se je poznalo, da je na odru doma. Tudi g. Černe Albert nam je bil v Domnovi ulogi jako simpatičen. Priporočamo mu pa, da izčisti svoj glas, ki je v visokih legah preveč hreščoč. Nad vse pričakovanje dobro je igral g. Batič Žiga, ki je tipično predstavljal berača Urha. Le tu pa tam se je preveč zadiral, tudi ko mu ni bilo treba, in tudi v kretnjah je bil preživ.

Kar se tiče scenerije in režije, bi priporočal, da si društvo poskrbi vsaj še eno »sobo«, kajti vedno ene in iste kulise v vseh dejanjih motijo gledalca. Režija naj pazi bolj na izgovorjavo, posebno naj eliminiira iz domačega narečja vzeti g., ki je preveč hreščoč. Dojanje »Domna« se vrši v časih, ko so še »fante lovili k vojakom« na Gorenjskem, vsled tega bi priporočal, da si društvo za ponovitev predstave preskrbi gorenjske narodne noše, ki so za to igro predpisane. Tudi petje bo treba bolj vaditi.

Med odmori je igrala nekaj komadov prvaška godba in pel prav dobro pevski zbor iz Renč. Cela prireditev je uspela prav lepo. Dramatičnemu klubu častitamo na uspehu in kličemo — naprej! — Auko.

Iz Dobravej. Ob nedeljah nas večkrat poseča neki goriški trgovec-cvetličar, ki hodi k nam na lov. Ta človek bi nas dalje ne brigal več kot lanski sneg, ako bi pustil naše ljudi v miru. V nedeljo pa sem se vozil po opravih v Gorico v ajdovskem avtomobilu. Vanj se je ukrcal tudi navedeni trgovec. Svojo omiko je izkazoval na ta način, da je psoval sopotujoče Slovence s »Čiči« in jih pošiljal v Ljubljano. Tako nam plačuje mož gostoljubnost, ki jo uživa med nami Vipavci. Pa si zapomnimo; če prej ne, čez sedem let vse prav pride, pravi naš pregovor. Vipavec.

Požar na Žagi. Dne 22. t. m. ob 10 uri zvečer nastal je požar v hiši vdove Marije Žagar hšt. 134. Požar se je bliskoma razširil na sosednja poslopja in v par urah uničil tri hiše. Izven domačih družin stanovali so v hišah tudi drugi begunci, kateri imajo lastne hiše porušene, tako da je sedaj v tem mrazu pet družin brez strehe. — Od pogorelec bil je samo eden zavarovan. Vsem tem posestnikom je lansko leto voj. genio popravil hiše, radi tega nihče ne more pričakovati kake odškodnine. Ta nesreča je spravila vse pogorel-

Tam na tistem visokem učiteljišču so bile nastavljene prvovrstne lingvistične »kapac-itete«. One edine me baje utegnjo rešiti. Ustavili so vse šole in sestavili veleučene komisije samih »kapac-itet«. Po mukotrpnih razpravah je komisija v uradnem slovensko-šolskem jeziku tistih pokralin izdala proti boleznim, nazvani »Eti-mologitiz Kobaridensis«, slede recept:

»Capo-retto! (Id est: Glava pokonsu!)
Italiano sarà — com'è stato!
Etimologicamente dimostrato-

Firmato:
??
(Podpis nečitljiv!)

To je bila čudovito grenka »pirola«! Nепrestano sem stresal z glavo in vsklikal:

»Capo-retto! Capo-retto!
Glavo pokonsu! Glavo pokonsu!«

Po noči sem sanjal grozne sanje! Videl sem grozanske kobile v Soški dolini, nekeč je bila po riti udarjena in je grozno sunila s svojim kopitem! Hipoma se mi je zmešalo: tam, kjer sem mislil, da je zadnja pot — je držala kobila glavo pokonsu, z estronapetimi ušesi in z bistrim pogledom je strmela v tujino kakor mogočen čuvar! In slišal sem glasen in mogočen klic:

»Oj Kobarid, oj Kobarid!
Ne kloni glave! Ne kloni glave!
Glavo pokonsu! Glavo pokonsu!

Podpisan: ??

ce v skrajno bedo, katero povečuje še dejstvo pomanjkanja stanovanj vsled po vojni porušenih hiš po številu 80. Reveži so na cesti brez strehe, zato se prosijo usmiljena srca, naj se spomnijo z darovi v denarju ali blagu teh nesrečnikov. — Vsak še tako majhen, pogorelec nameren naj dar sprejme s hvaležnostjo županstvo na Žagi.

Iz Strmca pod Mangartom. Prvi teden, ko smo postali italijanski državljani, hoteli sta dve ženski iz Strmca v Rabelj. Okoli 7. zjutraj sta šle mimo trdnjave na Predelu, ne da bi videle kake straže, ki bi ju bila ustavila. Ko ste bili oddaljeni kakih petdeset korakov od stražnice, priteče iz nje napol oblečen stražnik, jima zakliče, naj se ustavite. Ženski ste takoj obstale. V tistem hipu pa — poč! strel. Seveda sta se ženski moči prestrašili ter naglo tekli k straži. Stražnik ju je zmerjal s ščave. Zahteval je od niju potno dovoljenje, kar se že dolgo časa ni več zahtevalo in kar se tudi drugod ne zahteva z ozirom na promet med sosednimi vasi. Stražnikovi tovariši v baraki so stražniku prigovarjali, naj da ženskam zaščitno. Kaj naj rečemo k takemu postopanju?

Politični pregled.

Jugoslavija. Iz Belgrada poročajo, da je zunanji minister dr. Trumbić predložil regentu v podpis pogodbo, sklenjeno med Jugoslavijo in Italijo v Rapalu. Jugoslavija je torej po svojem regentu pogodbo ratificirala, preostaja samo, da jo ratificira še Italija, nakar se potem izvrši aneksija.

Istovčasno je Trumbić podal ostavko kot jugoslovenski zunanji minister, ki jo je regent tudi sprejel. Ostavko utemeljuje z neko svojo izjavo pred dvema letoma. Takrat je Trumbić rekel, da ostane na mestu zunanjega ministra samo tako dolgo, da se reši jadransko vprašanje. Pričakuje se pa, da Trumbić umakne svoj sklep, ker je ostalo še mnogo vprašanj nerešenih.

V Belgrad se je vrnil tudi min. dr. Korošec, ki je takoj po svojem prihodu imel daljši pogovor z Vesničem. V razgovoru je najenergičnejše protestiral proti mirovni pogodbi. Z ozirom na to, da zahteva položaj države, da mora preiti v mirno stanje, da se izogne vojni, je rekel, da bo podpisal s protestom in težkim srcem to pogodbo.

Proti pogodbi se še vedno oglašajo v Jugoslaviji razne korporacije in združenja. Med drugimi je imel v Sarajevu dalmatinski in vrhbosenski duhovniški naraščaj protestne zborovanje. Oglasili ko se iz Prage jugoslovenski študenti praškega vseučilišča in izročili jugoslovenskemu poslaniku v Pragi protestno noto, s prošnjo, da jo odpošlje v Belgrad.

V Radičevi stranki, ki je dosedaj rovarila proti enotnosti jugoslovenske države in tako zakrivila neugodno rapalsko pogodbo, je nastal razkol. Po proglasu soditi, ki ga je izdal sedaj na svoje pristaše, bo postavil svojo kandidatno listo in poldejo izvoljeni poslanci njegove stranke v Belgrad, kar dosedaj niso storili, ker so se potegovali za samostojnost Hrvatske in za hrvatsko zbornico v Zagrebu. Iz Radičeve stranke je izstopil poslanec Hrvvoj, ki agitira proti svojemu bivšemu šefu.

V Kolašinu v Črnigori je ustrelil neki orožnik bivšega črnogorskega min. predsednika dr. Drljeviča. Vzroki so baje politični, ker je vodil Drljevič v Črnigori propagando za njeno samostojnost.

Jugoslovenska prebiscitna delegacija je 22. t. m. zapustila Celovec.

Zagrebski »Jutranji List« poroča — kakor sam pravi — iz zanesljivega vira, da je bila v Rapalu sklenjena k znani pogodbi še druga dodatna pogodba med Italijo in Jugoslavijo, na podlagi katere se priznava reška luka Baroš Jugoslaviji. To vest prinašajo za navedenim zagrebškim listom tudi italijanski časopisi.

Za italijanskega zastopnika v Belgradu je imenovan grof Manzoni, ki bo imel nalogo pripraviti tla za prijateljsko sodelovanje med obema državama.

Bolgarski ministrski predsednik Stambulinski je poslal poslaniški konferenci v Pariz spomenico, v kateri zahteva Bolgarija popravo meje napram Jugoslaviji pri Brezovu, na severu ob Timoku in pri Caribrodu.

Italija. Komaj konča poročilo o enem krvavem konfliktu, že pride drugo. Komaj se razkadi dim ročnih granat in bomb v enem mestu, že počijo druge drugod. Zdi se, da divja hujska državljanska vojna kakor v Rusiji. V Bologni so se v nedeljo spopadli fašisti in socialisti. Vsled izida zadnjih občinskih volitev, je dobila socialistična stranka v občinskem zastopu večino. Ob treh popoldne je imel občinski svet, sejo, v kateri je izvolil novega župana. Dan prvega zasedanja novega občinskega sveta se je zdel primeren za politične manifestacije i fašistom i socialistom. Prvi so priredili demonstrativni obhod po mestu okoli poldne, dve uri kasne-

je pa socialisti. Dočim je prebivalstvo vsled poziva fašistov razobesilo trikoloro, so razobešali socialisti svoje zastave. Eno teh zastav so fašisti odstranili in se napotili nato proti metni hiši, pred katero so bili na trgu zbrani socialisti, ki so se ravno vrnili z obhoda. Dasi je vojaštvo in orožništvo zastražilo dohod do trga, se je fašistom psrečilo priti na trg, kjer je kmalu začelo živahno streljanje. Iz oken mestne hiše je bilo vrženih par bomb. Mnogo ljudi se je bilo zateklo v mestno hišo, da bi se izognili ognju, toda naleteli so slabo, kajti iz prvega nadstropja je začelo iz uradnih prostorov pokati in bile so vržene tudi bombe. Učinek ene teh bomb je bil grozovit. Padlo je sedem oseb. Ljudstva se je polastilo nepopisno razburjenje. Do strelav je prišlo tudi v zbornici samf. Od strani občinstva so jeli padati streljani zastopniki manjšin, pri čemur je bil smrtno zadet obč. zastopnik Giordani, neki drugi pa je bil težko ranjen. Varnostni organi so bili prisiljeni rabiti orožje. Mrtvih je osem oseb, kakih sedemdeset pa je ranjencev. Tekom preiskave, ki je bila takoj uvedena, je bilo zaplenjenega mnogo orožja in municije v občinski hiši. Preiskava se je izvedla tudi v lokalih fašistov, toda listi pripovedujejo, da je bila... brezuspešna.

Italijanska zbornica je sprejela v seji dne 18. t. m. predlog, da se da tudi ženskam volilna pravica. Na isti seji se je odklonil predlog, da se da za občinske volitve volilna pravica ne samo častnikom in podčastnikom, temveč tudi moštvu. Sočasno se je odklonil tudi predlog, da se uvede volilna dolžnost.

Na Francoskem razpravlja zbornica o vprašanju obnovitve diplomatskih stikov z Vatikanom. Razni državniški zagovarjajo obnovitev, kažeč na usluge, ki jih je napravil Vatikan francoski državi za časa nelško-francoske vojne leta 1871 in tekem svetovne vojne.

Po Venizelosovem porazu se je politični položaj na Grškem popolnoma izpremenil. Venizelos je bil primoran zapustiti domovine in je na potu v Francijo. Povratek krepjšnjega kralja Konstantina, ki je moral svojčas radi svoje centralnim silam prijazne politike pobegniti v inozemstvo, je gotova stvar. Vsled demisije regenta Konduriotisa je prevzela regentstvo kraljica Olga, Konstantinova sestra. Vsa važnejša mesta, ki so jih imeli dosedaj venizelisti, so zasedli Konstantinovi pristaši.

Borba Brezov za svojo svobodo se nadaljuje z vedno hujšo silo in vedno hujšimi sredstvi. Po Dublinu se vršijo pravcate bitke. Pri nogometni tekmi v Dublinu so streljali na policijske agente. Častniki, ki stanujejo izven vojašnic, so bili na svojih stanovanjih napadeni. Enajst je bilo mrtvih in pet ranjenih. Umore so izvršile bande 12 do 24 ljudi. Žrtve so napadle, ko so ležali v postelji.

Angleški listj poročajo, da Francija tajno podpira Madžarsko z orožjem in municijo in da je Madžarska vpeklicata nadaljne letnike pod orožje. V svrhu prevažanja čet se je omejil na madžarskih progah osebni promet. Madžari trdijo, da se je to zgodilo radi pomanjkanja premoaga. Čete so baje poslana na sever proti Čehoslovaški in so se na meji zakopale v strelske jarke.

Zopet bombe v Gorici.

V zadnji številki smo poročali o bombnem atentatu na udeležence koncerta Pevskega in glasbenega društva v Gorici. Poročilo nismo pristavili komentarja, ker je za tak zločin na kulturno prireditev vsak komentar odveč. Če imenujemo ta zločin zahrbtni napad, povemo s tem vse. Da pa izve javnost, kako peklensko je bil ta atentat zasnovan, naj povemo, da so se naše naslednje jutro pri vratih ob izhodu iz dvorane še štiri ročne granate in ena bomba. Ne upamo si predstavljati, kaka nesreča bi se bila pripetila, ako bi bile vse vržene granate razpočile. Iz vsega se vidi, da so bili napadalcu popolnoma nemoteni na delu. Dasi je varnostna oblast zatrdjevala, da je poskrbela vse potršno za varnost, ni bil izhod iz dvorane zastražen. Za to neprevidnost delamo odgovorne one oblasti, ki jim je poverjena naloga skrbeti za javno varnost. Da so storilci tem lažje operirali, so prerezali na ulici električno žico, vsled česar je bila popolna tema. Kakor se nam zatrjuje, so nameravali prerezati tudi žico, ki vodi luč v dvorano. Koliko ljudi, posebno žensk in otrok, bi bilo prišlo v gneči in paniki ob žvljenje, ako bi se bil posrečil ta naklep! Človek, ki mu je prišel tak peklenski načrt v misel, ne zasluži imena človek.

Nič manj peklensko ni bil zasnovan najnovejši napad.

V noči od nedelje na ponedeljek so do danes še neznani zločinci vrgli zažigalno bombo v podzemeljske prostore »Narodne Tiskarne« v Gorici in sicer skozi zamreženo okno iz ulice della Croce. Zločinci so z močnimi kleščami pretrgali železno mrežo, razbili steklo in vrgli bombo v no-

tranje prostore tiskarne in sicer v oddelek zaloge papirja. Zažigalna bomba je padla na papir, se raztreščila s silnim pokom in zažgala komaj dotikani Koledar za l. 1921. Plamen se je takoj razširil tudi na druge izvršene tiskovine, broširane knjige in na papir, tako, da je že švigal skozi okna. Hišni stanovalci so bili takoj pri gašenju, in po velikem in napornem delu se jim je posrečilo, da so ogenj udušili. Kmalu po nastalem požaru so prišli na lice zločina ognjegasci z brizgalkami, orožniki, vojaška patrolja, več častnikov in civilistov, ki so vsi pomagali gasiti, da se ogenj ni razširil na sosedne tiskarske prostore. — Zgorelo je okoli 3000 pol koledarja za l. 1921 s slikami več papirja, knjig, zelo so trpeli tudi Feiglovi »Bacili« in »Bacilke«, pokvarjenih je mnogo tiskarskih del. Pobita so bila vsa stekla, zidovje in strop ožgan itd. Škode je okoli 16 tisoč Lir. — V veliki nevarnosti je bil cel »S. Gregorčičev Dom«, v katerem prebiva okoli 90 oseb. Panika med stanovalci je bila grozna. Jok, vpitje na pomoč in ihtenje je bilo pretresljivo. Ljudje v spodnjih oblekah so tekali po ulici, nosili vodo in pomagali gasiti. — Zločinci, ki so na licu mesta pustili močne kovaške klešče, s katerimi so potrgali železno mrežo na oknu, da so potem skozi to odprtino vrgli zažigalno bombo v notranje prostore tiskarne, so po storjenem dejanju pobegnili v temo. Do danes še ni sledu o njih.

Značilno je, kako poročajo o prvem dogodku italijanski listi. Dočim skušajo socialistični in mazzinijanski listi objektivno povedati resnico, opisujejo dogodek drugi časopisi kot nekaj popolnoma opravičenega. Slovenci so imeli na programu — tako pravijo — srbske in jugoslovanske narodne himne. Na intervencijo fašistov da so prireditelji obljubili, da odstranijo te himne iz sporeda. To pa se ni zgodilo in zaradi tega reakcija od italijanske strani — toda nikakor ne od strani fašistov.

Zahtevamo, da vlada ukrene nemudoma in z vso odločnostjo, kar je potrebno, da se v bodoče prepreči taki zločini proti našemu narodu. Zahtevamo pa tudi, da se nemudoma ugotovi, kdo od goriških javnih funkcionarjev nosi odgovornost za to strahovito pomanjkljivo javne varnosti! Zločincev še danes niso izsledili, dasi jih »Lavoratore« v svojem poročilu imenuje jako dobro: znani — neznanci!

Domače vesti.

+ Slovenske šole v Gorici so prav žalostna slika sedanjih razmer in ostanejo v zgodovini goriške kulture zabiležene le v sramoti godovornim činiteljem. To sklepamo iz različnih tožb, ki nam dohajajo iz vrst globoko užaljenih starišev. Zbiramo gradivo, da počujemo širšo javnost, kako se vzgajajo naši otroci. Morda se pa le obrne na bolje?!

+ Naš pesnik Stritar nam je poslal pismo, v katerem pravi: »Z velikim veseljem sem prejel blagi dar 700 K, ki mi bo prava podpora v sili. Srčna hvala! Aspang 4. nov. 1920. Josip Stritar I. r.« — Spominjamo se dobro, kako smo gladovali med vojno, koliko smo pretrpeli kot begunci. V Nemški Avstriji pa je pomanjkanje še mnogo hujshe, kot je bilo med vojno. Zato apeliramo na usmiljena srca, naj nabirajo prispevke za našega starega pesnika, ki mu je slovenski narod toliko dolžan, da mu ne bo nikoli poplačal.

+ Iz begunskih krogov. S Štajerskega smo prejeli od nekega mirenškega begunca pismo, v katerem pravi približno tole: V 42. številki »Goriške Straže« ste objavili odlok gen. civ. komisarijata, da imajo begunci prost prevoz v domovino še do konca t. l. Ali komisarijat ne ve, da je decembra najhujsja zima in da nimamo doma strehe, ki bi nas varovala vremenskih nezd. Poleti smo že imeli potne liste, toda župan nam je sporočil, naj ostanemo tukaj, dokler se tudi za nas ne postavijo barake. Komisarijat naj sedaj naroči županom, da nam prej preskrbijo strehe. Župani že vedo, koliko družin nas je še v begunstvu. Izpod mirenškega Gradu nas je tukaj še nekaj družin. Radi bi se vrnili v domovino, toda sedaj v zimi nam ni mogoče. Lahko bi se to zgodilo proti Velikinoči. Zato naj komisarijat podaljša rok za povratek in naj se prej postavijo barake, ker smo samo nepremožni ljudje, ki tozadevnih stroškov sami ne zmoremo.

Dopisnik onavaja nato v ilustracijo draginje na Štajerskem cene živilom. Ker so te cene po večini znane, jih ne navajamo v celoti. Da pa dopisnik ne bo mislil, kako poceni so živila tukaj, naj primerjamo samo nekatere cene tu in tam. Moka stane na Štajerskem kg 16 K (tukaj je sploh ne dobimo, isto velja za koruzni gris in za ječmen), fižol tam 50 K, tukaj 3.50 L, krompir tam po 2 K, tukaj po 80 stot., meso tam po 20—24 K, tukaj po 12 L, jabolka tam po 3—3.20 K, tukaj po 2 L, mleko tam po 3 K, tukaj po 1.80 L itd. Te cene veljajo za mesto, na deželi pa tudi ni veliko bolje.

+ **Ponovitev »Domna« v Prvačini.** Na željo mnogih gostov, izraženo o priliki vprizoritve »Domna« dne 21. t. m., se igra ponovi v nedeljo, dne 28. novembra. Krožek se zahvaljuje vsem cenj. gostom in vabi zopet k ponovitvi. Ob enem se zahvaljuje pevskega zboru iz Renč za krasno petje in za dar, ki so ga naklonili krožku. — Dram. krožek.

Dramatični krožek v Ajdovščini je uprizoril preteklo soboto in nedeljo krasno tridejansko burko »Španska muha«. Uprizoritev je uspela nad vsako pričakovanje v vsakem oziru. Udeležba je bila posebno v nedeljo naravnost ogromna, tako, da je moralo par sto oseb oditi, ker ni bilo več prostora v dvorani. Da se ustreže želji teh, ki niso prišli na svoj račun, kakor tudi na splošno željo onih, ki so igro videli ponovno, se ista ponovi prihodnjo nedeljo, dne 28. t. m. ob 4. uri popoldne.

+ **Čebelarstvo društvo** naznanja svojim članom tolminskega političnega, okraja, da dobé sladkor za pitanje čebel pri g. Josipu Rakovščeku naučitelju pri Sv. Luciji dne 30. novembra in 2. decembra t. l. Cena sladkorja je 10 L 50 st za kg.

Kdor ne dvigne sladkorja ob določenih dneh, zgubi pravico do dobave. Odbor.

+ **Goriška zveza gospodarskih zadrug in društev** opozarja svoje članice, občinske in župne urade ter privatnike, ki so ji svojčas izročili v shrambo listine o avstrijskem vojnem posojilu in druge obligacije, da so te listine sedaj kolkovane in da naj jih dvignejo v Zvezinem uradu, Corso Verdi 32, I. nadstr.

+ **Pri koncertu** Pevsk. in glasb. društva se je izgubil nov možki rujav klobuk s črnim trakom. Klobuk naj se izroči v našem upravnistvu.

+ **Na Velikem Brd pri Jelšanah** (okraj Volosko) je pogorelo 25 hiš in gospodarskih poslopj. Škode je nad 1,300,000 lir. Ogenj je nastal v nekem hlevu in se je vsled silne burje blikoma razširil na okoli stoječa poslopja, tako da gašenje ni imelo nikakega uspeha. Ljudje so le malo rešili izpod ognja. Pogoreli so v veliki bedi. Nesreča je v tem letnem času toliko večja, ker se je pripetila v hudi zimi in bodo ubogi ljudje trpeli lakoto in mraz.

+ **Koledar za l. 1921.** Kljub temu, da je bilo vsled bombe, vržene v »Narodno Tiskarno« sežganih okrog 3000 pol Koledarja, bomo v drugi polovici prihodnjega tedna začeli z razpošiljanjem Koledarja za l. 1921.

»Narodna Tiskarna« v Gorici.

+ **Opozerjamo** na današnji oglas tvrdke Elija Čuk.

+ **Naznanilo.** Naznanjamo občinstvu da se je začela razprodaja občepriljubljenega in edinega slovenskega žepnega koledarja »Vedež«. Koledarjeva vsebina je velezanimiva in razdeljena takole: I. Koledar, II. Za vsaki dan: razne tabele — preračunjenje anuitet, gospodarske zanimivosti, obrestne tabele itd. — III. Skrbno in praktično sestavljena statistika najbolj znanih držav na svetu in mnogo poučnih podatkov, kar mora zanimati vsakogar. IV. »Pouk in zabava« vsebuje sledeče: »Pavlihovo potovanje po Evropi«, »Napoleonove litanije«, »O kreditu in kreditnih zavodih«, »O tujskem prometu«, »Po Trstu«, »Kako čitamo in pišemo cirilico« ter mnogo drugega zabavnega in poučnega berila. — »Vedež« za leto 1921 prekaša vse svoje prednike glede vsebine, solidne vezave, barvane obveze in elegantne oblike.

Z ozirom na neznatno druginjo papirja, tiska in vezave stane ta, vsem tako priljubljeni »Vedež« samo 3 lire. »Katoliško tisk. društvo« v Gorici (Montova hiša št. 2.)

+ **Mladika** št. 8 je izšla. Vsebinska raznovrstna in velezanimiva.

+ **Obvestilo.** Vsled preselitve iz Sempolaja v Vrtovo sem oddal podpisani blagajniške posle društva »Svečnikov sv. Pavla« in upravnistvo »Zbornika« preč. g. Josipu Vodopivec, župniku v Nabrežini, kamor naj se odslej naprej pošiljajo vsi denarni prispevki ozir. reklamacije. — Pozdrav in zahvala za zaupanje! Frančišek Švara, vikar, v Vrtojbi pri Gorici.

+ **Deželna aprovizacijska zadruga v Gorici** naznanja, da si je nabavila diskretno količino državnih tkanin (blago za moške in ženske obleke, za svršnike in sukne, podlage) v svrhu, da pripomore ubožnejšim slojem prebivalstva do cenejšega nakupa.

Poleg tega je generalni komisariat za prehrano in konsum v Rimu nakazal za drugi omenjeno količino blaga za perilo ter približno 2500 parov državnega obuvala, ki se bo razdelilo (po naročilu okrožnice št. 2500 generalnega komisarijata za prehrano in konsum) med uboge, delavce, nastavljenice in uradnike javnih uradov in zasebnih zavodov.

Tezadevne prošnje za goriško mesto, ki morajo vsebovati število družinskih članov vzdrževanih po prosilu ter zaproseno množino in vrsto blaga, predložijo v svrhu predznanbe:

1.) aktivni uradniki, nastavljenici in delavci javnih uradov (državnih, deželnih, šolskih zavodov i. t. d.) ravnateljstvu urada, zavoda i. t. d. kjer so nastavljeni;

2.) državni, deželni in mestni upokojenci ustmeno ali pismeno direktno deželni aprovizacijski zadrugi;

3.) zasbni uradniki, nastavljenici in delavci zasebnih zavodov in tvrdk ter ubogi mestnemu magistratu v Gorici.

Javni uradi in upokojenci morajo predložiti prošnje tej zadrugi najkasneje dne 30. novembra t. l.

Z ozirom na omejeno množino blaga posebno onega za perilo in obuvala je zahtevke omejiti na najnujnejšo potrebo.

V Gorici, dne 13. novembra 1920.

Predsednik: Dr. Pettarin.

Za našo mladino!

+ **»Podporno društvo za dijake na realci v Idriji«** opominja vse one, ki jim je vzgoja in omika naše mladine resnično pri srcu, da vsak po svojih močeh pomaga lajšati bedo, ki pri nas tako pogostoma ovira mlade duševne moči, da se ne morejo razviti, kakor bi bilo želeti v skupnem interesu naroda in človeštva. Dobrodošli so denarni prispevki, pa tudi šolske knjige, ki jih je gotovo še mnogo raztresenih med staro šaro po naših slovenskih demovih. Velika je potreba zlasti teh-le knjig:

Janežič-Sket: Slovenska slovnica; Sket: Slovenska čitanka za I., II., III., IV., V., VI., VII., in VIII. razred; Fr. Erjavc: Živalstvo; Naše škodljive rastline; Schödler: Botanika in Zoologija (Knjiga prirode; izdala Mohorjeva družba); Pavlin: Rastlinstvo; Macher: Živalstvo za nižje razrede; Macher: Botanika za višje razrede; Juvančič: Francoska slovnica I. in II.; Zemljepisni atlant (Richterjev ali katerikoli drugi); Zgodovinski atlant (Putzgerjev); Senekovič: Fizika za nižje razrede; Baebler: Kemija; Reisner: Fizika za višje razrede; Kočnik-Fon: Deutsches Lesebuch I. in II.; Weizenböck: Französische Sprachlehre II. A.; Kaspret: Zgodovina starega veka; Kaspret: zgozostellende Geometrie; Latinski slovar (katerikoli); Grški slovar (katerikoli).

Vprašanja šolskih knjig ne bo še tako kmalu rešeno ne pri nas, ne v Jugoslaviji; zato si mora dijaštvo še vedno pomagati s prejšnjimi knjigami. Naj vsakdo prebrska svoje kupe starih papirjev in če izgrebe katero navedenih knjig, naj jo blagovolji nakloniti društvu ter doposlati ali vsaj obvestiti, da prepušča te in te knjige društvu v razdelitev med dijaštvo. Žrtvuemo radi za našo mladino; ona je naš up in naša bodočnost. — Odbor.

Razno.

+ **»Slovenska dijaška zadruga v Pragi«** se tem potom najtopleje zahvaljuje vsem, ki so gmotno prispevali v svrhu podpiranja slovenskega dijaštva. Tekom počitnic nabrana vsota znaša 1998 lir. Za slovensko dijaško zadrugo v Pragi: Srečko Petračič, predsednik; V. Hubl, tajnik.

+ **Prošnja.** Anton Laharnar Klavže 99 pri Podmelcu, išče hčer Jožefo, od katere že štiri leta nič ne ve. Kdor bi kaj vedel, je naprosen, da to nemudoma sporoči.

+ **Išče se Alojzij Velišček** pok. Antona iz Velendola št. 107, županstvo Anhovalo. Imenovani je rojen l. 1884 in je odšel l. 1915 s 7. stotnijo I. pešpolka na bojišče v Karpate, od koder je pisal zadnjič 23. maja istega leta. Govori se, da je v ruskem ujetništvu in da živi v Sibiriji, drugi pa pravijo, da je mrtev. Kdor bi kaj vedel o njem, je naprosen, da to sporoči eventualno proti povračilu stroškov na naslov Antona Debeljak, Mišček, p. Dolenje pri Krmini.

+ **Samoodločba.** Neki tržaški list prinaša iz Sv. Margarite brzojavko, ki jo je dobila italijanska delegacija iz Logatca od tamošnjega šindaka. V tej brzojavki »se« protestira »v imenu prebivalstva«, da bi se logaški okraj odstopil Jugoslaviji. O tem protestu lahko trdimo, da je bil enoglasno sklenjen.

+ **Civilni komisariat** za goriški politični okraj vabi z dopisom z dne 17. nov., naj predložijo najkasneje do 15. decembra t. l. vsi tisti, ki so kupili državnih motornih plugov iz zaloge v Vilešu, vloge s tozadevnimi potrebnimi prilagami, da se jim izplača priznani popust od kupne cene. Prekasno predložene vloge se ne bodo upoštevale.

Darovi.

— d **Za »Sklad Goriške Straže«** je daroval g. Ivan Skerbic iz Rihemberka 7 L; mala žabica nabrala v Sežani o priliki ženitovanja g. Ludovika Kocjana 50 L; na svatbi g. Jožefa Cotiča in g. Marije Kerševanove v Dornbergu se je nabralo 40 L

(enak znesek za Slov. Sirotišče): Anton Kuk iz Strmca 10 L; na proslavljanju Martinovega večera v Višnjeviku v Kristančičevi gostilni se je nabralo 67 L 50 st. (enak znesek za »Edinost«) in sicer so prispevali: gg. Fr. Obljubek 5 L, Ig. Sirk 5 L, Fr. Jakin 5 L, Jožef Toroš 4 L, Ant. Sirk 5 L, Jož. Polenčič 2 L, Iz. Kožlin 10 L, Alfr. Sfiligoj 5 L, Ant. Sirk (Biljana) 5 L, Ant. Melink 5 L, Fr. Benedetič 5 L, N. N. 2 L, Alb. Dellamartina 10 L, N. N. 5 L, Fr. Lenardič 5 L, Ant. Juša 10 L, Peter Sturm 5 L, Ant. Sirk (Blažev) 5 L, Karol Obljubek 5 L, Ivan Sirk 5 L, J. Nanut 10 L, Iv. Kristančič 5 L, Art. Kristančič 5 L in V. Sfiligoj 5 L; — Zeleč, da bi se »Sraza« še bolj zavzemala za naše narodne pravice in v zahvalo za sedanjne bodrilo daruje Ign. Pisk, Pečine, 2 L; Staresolec daruje prihranek iz zahvaljenice 10 L; o priliki rapalske pogodbe darovali iz Trnovega pri Il. Bistrici: gg. dr. Jos. Kržišnik, dekan, 2 dolarja, Janez Kalan, kaplan 50 L, Srečko Gregorec, kaplan, 50 L, Ignacij Zganjar, župnik, 50 L, Ivan Baloh, župnik, 10 L, France Istok, krojač, 10 L, Josip Perkan, gostilničar, 10 L, Josip Kalan, trgovec, 5 L in 12 dinarjev, dr. Kovča, sodnik, 5 L; — Ob nakupu novega stavbišča za g. Fr. Bekarja so darovali: preč. g. župnik J. Schiffrer 10 L, Pirjevec Ant. 5 L, Marko, ki se je z ženo skregal, 5 L, Pirjevec Jos. st. 5 L, Bracar Fr. 5 L, Bekar Fr., ker ga je zapustila, 5 L, Čebulec Iv. 2 L, Pirjevec Fr. vlovljen na vratih za 5 L, Macarol 2 L, Bekar 2 L, Pirjevec Peter 5 L. — G. I. Simčič, ker našel sukno, 10 L; gčna. Mimi Valtrič, ker našla plašč, 5 L; O priliki poroke dne 20. t. m. g. Frana Gašparina in g. Emilije roj. Marinič nabrali 31 L; vesela družba o priliki poroke gčne. Kristine Kraševčeve z g. Fr. Ščurek nabrala vesela družba v gostilni g. Frana Kraševca 20 L (in za Šolski Dom 30 L). —

Vsem darovalcem iskrena hvala. Novoporočencem obilo sreče. Naj bi jim sledili pred oltar in v darovih še mnogi drugi. Če je daroval že nekdo zato, ker ga je zapustila, naj darujejo toliko več oni, ki imajo več sreče v ljubezni.

— d **Za »Slovensko sirotišče«** v Gorici darovala M. F. 100 L. Srčna hvala!

Vprašanja in odgovori.

— o **C. v P.** — Sporočite nam nemudoma, kak stroj rabite in v kolikem času ga morate imeti. Če imate kak cenik pošljite nam sliko. Radi ugodnega stanja valute kaže najbolje uvoz iz Avstrije. Ko dobimo Vaše pismo, se informiramo, koliko bi stal stroj in na kak način ga dobite najceneje. Znesek pismu ni bil priložen.

— o **L. K.** — **Nem. Rut.** Oglasite na komisarijatu v Tolminu, kjer vam sestavijo prošnjo; prinesite s seboj potrdilo županstva, da Vas je Vaš sin podpiral.

— o **J. M. D.** Nam ni o kakem podaljšanju roka nič znano.

Predstojništvo uršulinskega samostana naznanja,

da otvori 15. novembra 1920

gospodinski tečaj za gospodične.

Natančnejša obvestila se zvedó pri :: predstojništvu imenovanega :: samostana.

Kmečka banka

reg. zadruga z omejeno zavezo v GORICI posluje Piazza De Amicis — prej Koren št 12 vsak dan dopoldne razun nedelj in praznikov.

Sprejema hranilne vloge ter jih obrestuje po 4%. Večje stalne vloge pa po dogovoru. Dovoljuje posojila na vknjižbo in menice pod ugodnimi pogoji.

Podružnica Ljubl. Kred. Banke v GORICI,

Corso Verdi „Trgovski Dom.“

Obrestuje vloge na knjižlice po 3 1/2 %, na daljšo odpoved vezane vloge po dogovoru.

Nakup in prodaja vsakovrstnega tujega denarja. Nakazila v Jugoslavijo in inozemstvo po dnevnom kurzu.

Goriška zveza gospodarskih zadrug in društev v Gorici

registrovana zadruga z omejeno zavezo

v Gorici, Corso Verdi 32,

I. nadstr.,

uraduje vsak delavnik od 8. do 14; stranke se sprejemajo le do poldneva.

TRGOVINA na deželi išče učenca. Ponudbe na PETER DEL - LINZ Hruševje pri Postojni.

Radi preselitve

se proda popolnoma novo moderno hišno opravo (mobiljo). Naslov pove upravnistvo »Goriške Straže«.

: Mlad gospod :

s trgovsko šolo — zmožen slov. nemšk. in zadostno italijans. jezika želi primerne službe. Naslov pove uprava »Gor. Str.«

Lepa prilika! —

Kinematografski aparat skoraj nov, iz nemških tovarn, se proda za nizko ceno

v Gorici,

ulica Cesare Lomhroso št. 15.

Pohištvo (mobilija) obrabljena

se prodaja in kupuje

v Gorici, ul. Sv. Antona, št. 22.

Tipkarico zmožno slovenskega in italijanskega jezika sprejme takoj MAKSIMILIJAN POBERAJ arhitekt, Gorica, na Kornu št. 1. (Piazza de Amicis).

Javna dražba.

Dne 7. decembra 1920 ob 9. uri dopoldne bode priredilo Upravnistvo državne kobilarne v Prestranku pri civilnem komisarijatu v Postojni javno dražbo.

I. 1500 (tisočpetsto) približno 10.000 q) drv za kurjavo skoro popolnoma suha, prve vrste in sicer gabrova in bukova, sežagana in razsekana v metre. Ta drva so ob vozni cesti po kateri lahko vozijo tudi motorna vozila, oddaljena 2 km od postaje Prestranek (proga Trst-Logatec).

II. 300 (tristo) jelovih debel, stoječih, dolgih od 12 do 16 m.

III. 100 (sto) hrastov, stoječih, v premeru od 0.40 do 0.80 m, dolgi od 4 do 10 m.

Kakor jelova tako tudi hrastova debela se nahajajo v gozdu v ravnini manj kot 1 km oddaljenem od postaje Prestranek.

IV. 480 kilogramov (štiristoosemdeset kg) volne I. vrste, deloma izprane, deloma surove.

V. 100 (sto) ovac, mešane pasme, domače in pincgavske.

Stroški dražbe bodo sorazmerno plačani od kupcev.

Pregledovanje in dražbeni pogoji se poizvedo od 1. decembra 1920 v gradu Prestranku pri gozdnem čuvaju Plesničarju.

IVAN VUGA :: Domača

krojač in trgovec

v Solkanu št. 55

naznanja slav. odjemalcem iz dežele in mesta, da je otvoril svojo krojačnico in prodajalno z manufakturnim blagom.

Cene zmerne!

Cene zmerne!

Nekaj vagonov cementnega zareznega strešnika ima na razpolago tovarna cementnih izdelkov

BOGDAN OBLAK, v Logatcu.

:: Franc Prinčič ::

Gorica, Piazza Catterini št. 2.

Izvršuje vsa navadna in umetna dela iz cementa. — Prodaja cementa.

Urarskega pomočnika

dobro izvežbanega sprejme proti dobri plači.

Franc Keber,
urar v Idriji.

COLLEDANI :: ::

Otvoritev trgovine vsakovrstnega

usnja ::

čevljev

Gorica, Riva Castello št. 4
(na vogalu Starega trga).

Domača

in dobro znana trgovina šivalnih strojev za krojače, šivilje in čevljarje ter dvokoles iz najboljših nemških tovarnen.

Lastna mehanična delavnica.

Priporoča se:

Tvrdba Franc Saunig, Gorica

Via Carducci št. 25

(prej Gosposka ulica) blizu Korna.

Drašček Fanny, Gorica

Via Rastello št. 1

trgovina s kolonijalnim in mešanim blagom na drobno in na debelo. Dobra moka bela in koruzna. fižol, ječmen itd. Blago sveže. Priporoča se za obilen obisk. — Postrežba dobra. — Cene zmerne.

Novost.

Novost

I. Simčič -- Tolmin.

Trgovina s papirjem, galanterijskim, modnim in manufakturnim blagom. Velika izbira umetniških in pokrajinskih razglednic-šolskih in pisarniških potrebščin.

Priporočam se za obilen obisk.

Cene nizke.

Cene nizke.

Trgovski sotrudnik, manufakturnist srednje starosti, kateri je bil uslužben samo v boljših trgovinah želi mesta. — Cenjene ponudbe z naredbo plače je poslati na D. Dekleva, Vipava.

Naznanilo.

Naznanjam, da sem otvoril lastno trgovino šivalnih strojev in dvokoles z mehanično delavnico v Gorici, Stolni trg št. 9 (levo).

Za obilen obisk se priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi

ELIJA ČUK, sodni izvedenec
Stolni trg 9 (levo).

Konsumno društvo v Št. Petru

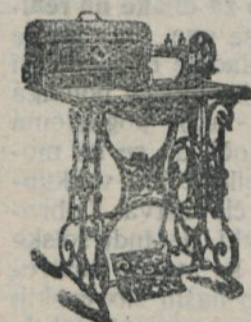
pri GORICI

kupuje v prostorih št. 50 pri županstvu, bilfe s koreniki ter kolči naslednje

MERE:

dolgost	105 cm,	končna debelost	6 mm,
"	75 "	"	6 "
"	40 "	"	6 "
"	65 "	"	3 "

ODBOR.

Trgovina dvokoles in šivalnih strojev

ELIJA ČUK

sodni izvedenec

Stolni trg 9. (levo) - GORICA.

priporoča svojo bogato zalogo, šivalnih strojev, dvokoles, kmetijskega orodja, gramfonov i. t. d. ter si dovoljuje opozoriti sl. občinstvo na velik dohod dvokoles „PUCH“ šivalnih strojev na izbero.

Priporoča svojo mehanično delavnico za najrazličnejša popravila.

Zagotovi točno in solidno postrežbo.

TRGOVINA

TEOD. HRIBAR - NASLEDNIKI

Corso Verdi št. 32.

Se priporočajo slavnemu občinstvu v mestu in na deželi za obilen obisk.

BLAGO SOLIDNA.

GENE ZMERNE.

Usnjene čevlje

za zimo

lične in trpežne, za vsak stan in starost od najprostejše do najfinejše vrste, iz samo dobrega usnja brez vsake druge primesi izdeluje

„Čevljarska Zadruga“

v Mirnu pri Gorici.

Sprejemajo se naročila na malo in veliko, ceniki se pošiljajo na pismeno zahtevo

Čevlje prodaja na drobno

V Gorici

lastna prodajalna v hiši centralne posojilnice Corso Verdi 32.

V Trstu

lastna prodajalna Via Rettori.

V Vipavi

trgovina A. Beltram.

ZOBOZDRAVNIŠKI ATELJE

Dr. A. SERJUN in M. KOVACIČ, dentist

V TOLMINU

izvršuje zobozdravniška dela vsake vrste po najnovejši tehniki v zlatu in kavčuku, solidno in v najkrajšem času.

Plombiranje zob ter izdiranje brez bolečin. — Cene zmerne.

Tvrdba

Kuštrin & Marmolja - Gorica

ulica Carducci št. 25 (prej Gosposka ulica)

priporoča svojo trgovino in zalogo specerijskega, kolonijalnega blaga in deželnih pridelkov na splošno toliko meščanom kakor deželanom, trgovcem, krčmarjem in zasebnikom.

Za solidno in konkurenčno postrežbo jamčita

Zgornja.

M. KRAINER VELIKA ZALOGA MA UFAKTURNEGA BLAGA

GORICA, VIA RASTELLO 34-37.

Volneno in bombažasto sukno za moške in ženske.

Velika izbira perila, šifona, raznovrstnega platna za rjuhe, brisač vsake vrste, serviet, belih in barvanih namiznih prtov vsake velikosti, žepnih robcov, volnena, bombažasta in sukanega blaga za blazine, volnene in bombažaste odeje, bele in barvane posteljne prevlake, z volno napolnjene in s klotom raznih barv, volnenim porhatom, zefirjem, etaminom in batistom prevlečene odeje.

Velika izbira

- potrebščin za krojače in šivilje -

Obleke za moške, dame in otroke. Bele in barvane moške srajce in spodnje hlače.

Sprejemajo se tudi umerjena naročila oblek in perila za moške, dame in otroke.

Došla je!

velika izbira

Došla je!

„POHIŠTVA“

po najnižjih cenah

Anton Breščak, Gorica Via Carducci 14 (lastna hiša).

Cene brez konkurence!

Najbolji izdelki!